

Коммунист партияның шимчү дуулаачыы болган кур кужу — Ленин комсомол бодуну хураалында 23 миллион ажыг аныяк оолдар, кыстары хаара туккан. Комсомолдун дайыны оораткан биралык — Тыва АССР-ниң комсомол организациязы болур. Бистин республиканың комсомол организациязының үндөс кетиминиң тургустунганында бээр 40 чыл болган оюн бо чылдың декабрыда демдеглээр деп турар. Ол дээрже республиканың аныяктарына база бир уттуңдурбас, өөрүшкүлүг болушкуну болур. Республиканың аныяктары ол байырлаары «СЭП»-ниң XXIII съездинин төлөптүг уткуштур» деп кылганын ала-биле айтпай. Ичанагаш ам улетпүр чептеринде, колхозтарда, совхозтарда сьезд муруну чарымын социалист чарыкы калбарар.

Тываның комсомол организациязы 40 чылдарын дүргүзүндэ республиканың экономиказын болгаш културалын хөгжүдеринге бодуну оон хуузу кирип келген. Ичанагаш оон өркен ооруң дөңүзү-биле танышкы көрүсү болур. Тываның революст аныяктарының I Улут хураалы 1925 чылдың декабрь 20—23-те болуп артык. Ол хураал Тываның Аныяктарының Революст Эвилелин (ТАРЭ-и) тургускан.

ТАРЭ бодунуң баштайгы башмаларында эгелен Тываның капиталист авер оруктап хөгжүдеринге революст, шын туртуш ээлеп. Тываның революсттук намын эи-не шычын дуулаачылар апарган. Республиканың экономиказын, културалын социалист үндөсүнөргө аде тургузурун хөгжөргө, тыва аныяктарының ий-политикти болгаш интернационалдыг кижизидилгезинге утту ролюн ойнал. Илгангы бижик бээр чорукту бүрүнү-биле узуулар дөң шимчээшкенин бири оудурунга ареначлар (Аныяктарының Революст Эвилелин кижигүнери) чоруп турган. Республиканың чаа тургустунуң агаар бодураагелеринге база аныяктар ажилдап эгелен. Революст аныяктарының холу-

бие тутуч кирбанын ажал-агыттын илгиди алыр чок турган. Улут Октябрьниң идеялары-биле орук кирген аныяктар ажил бугудезинге утту көдөрүлүшкүн ажилдап турган. Ареначлары ажил-ижин үнелер көргөниин бир чыжаа бо, 1940 чылда ТАРЭ-ниң 15 чыл болган оюн-ажаа кирген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган.

ВЛКСМ-ниң 25 чыл болган оюн ареначлар утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай. Ол байырлаады бугузуна Тываның аныяктарына утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай.

ТАРЭ бүтү-делегеиниң революст аныяктарының шимчээшкенин оодурунга чогуру тургустун ээлеп ап турган. ТАРЭ-и I Улут хураалының дээштинге бугура 1926 чылдың апрель 1-де чүрени фронтта» деп дайынчы кыгытыр турган. Фронттуге уланган бугураагелерге ареначлар хой-хой-биле ажилдап кирген. Олар амыр-дыжын бодураап, хун улуун каш дакпыр ажыг күүседип турган.

Кожууннарга, сумаларга, арбаанарга фронттуге чорудар белек чыгара дайынчы баштайгы белектеринде эгелен. Ол патриот шимчээшкенин бири оудурунга база-ла ареначлар чоруп турган. Фашизмни чыча шаарының илгиди хөгжөргө аныяктарының төлөптүг салышканын көргүскен чептерин хой-биле чугаалап турган. Аныяктар белек чыгарадынын суртаал ажилдап чоруду, организандышкан, боттарының хууза утту-хуузуңа база кирген. Ала-чуртаа фронттузунга ажаа-хоренги чыгып туралы-биле ареначларын дилден бугура ажилдап тускай алар санга 3 муң баш мал болгаш 181593

ажаа кирген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган. ВЛКСМ-ниң 25 чыл болган оюн ареначлар утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай. Ол байырлаады бугузуна Тываның аныяктарына утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай.

ТАРЭ бүтү-делегеиниң революст аныяктарының шимчээшкенин оодурунга чогуру тургустун ээлеп ап турган. ТАРЭ-и I Улут хураалының дээштинге бугура 1926 чылдың апрель 1-де чүрени фронтта» деп дайынчы кыгытыр турган. Фронттуге уланган бугураагелерге ареначлар хой-хой-биле ажилдап кирген. Олар амыр-дыжын бодураап, хун улуун каш дакпыр ажыг күүседип турган.

Кожууннарга, сумаларга, арбаанарга фронттуге чорудар белек чыгара дайынчы баштайгы белектеринде эгелен. Ол патриот шимчээшкенин бири оудурунга база-ла ареначлар чоруп турган. Фашизмни чыча шаарының илгиди хөгжөргө аныяктарының төлөптүг салышканын көргүскен чептерин хой-биле чугаалап турган. Аныяктар белек чыгарадынын суртаал ажилдап чоруду, организандышкан, боттарының хууза утту-хуузуңа база кирген. Ала-чуртаа фронттузунга ажаа-хоренги чыгып туралы-биле ареначларын дилден бугура ажилдап тускай алар санга 3 муң баш мал болгаш 181593

ажаа кирген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган. ВЛКСМ-ниң 25 чыл болган оюн ареначлар утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай. Ол байырлаады бугузуна Тываның аныяктарына утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай.

ВЛКСМ-ге хулаап алыр дугайында ВЛКСМ ТН-иң доктаалы Тываның оолдары, кыстары утту көдөрүлүшкүн-биле хулаап алган. 1944 чылдың декабрьда эгелен 1944 чылдың мартка чедир ареначлар бодураап 5200 ажыг кижиге комсомолдун хураалында чыгып келген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган.

ТАРЭ бүтү-делегеиниң революст аныяктарының шимчээшкенин оодурунга чогуру тургустун ээлеп ап турган. ТАРЭ-и I Улут хураалының дээштинге бугура 1926 чылдың апрель 1-де чүрени фронтта» деп дайынчы кыгытыр турган. Фронттуге уланган бугураагелерге ареначлар хой-хой-биле ажилдап кирген. Олар амыр-дыжын бодураап, хун улуун каш дакпыр ажыг күүседип турган.

Кожууннарга, сумаларга, арбаанарга фронттуге чорудар белек чыгара дайынчы баштайгы белектеринде эгелен. Ол патриот шимчээшкенин бири оудурунга база-ла ареначлар чоруп турган. Фашизмни чыча шаарының илгиди хөгжөргө аныяктарының төлөптүг салышканын көргүскен чептерин хой-биле чугаалап турган. Аныяктар белек чыгарадынын суртаал ажилдап чоруду, организандышкан, боттарының хууза утту-хуузуңа база кирген. Ала-чуртаа фронттузунга ажаа-хоренги чыгып туралы-биле ареначларын дилден бугура ажилдап тускай алар санга 3 муң баш мал болгаш 181593

ажаа кирген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган. ВЛКСМ-ниң 25 чыл болган оюн ареначлар утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай. Ол байырлаады бугузуна Тываның аныяктарына утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай.

ВЛКСМ-ге хулаап алыр дугайында ВЛКСМ ТН-иң доктаалы Тываның оолдары, кыстары утту көдөрүлүшкүн-биле хулаап алган. 1944 чылдың декабрьда эгелен 1944 чылдың мартка чедир ареначлар бодураап 5200 ажыг кижиге комсомолдун хураалында чыгып келген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган.

ТАРЭ бүтү-делегеиниң революст аныяктарының шимчээшкенин оодурунга чогуру тургустун ээлеп ап турган. ТАРЭ-и I Улут хураалының дээштинге бугура 1926 чылдың апрель 1-де чүрени фронтта» деп дайынчы кыгытыр турган. Фронттуге уланган бугураагелерге ареначлар хой-хой-биле ажилдап кирген. Олар амыр-дыжын бодураап, хун улуун каш дакпыр ажыг күүседип турган.

Кожууннарга, сумаларга, арбаанарга фронттуге чорудар белек чыгара дайынчы баштайгы белектеринде эгелен. Ол патриот шимчээшкенин бири оудурунга база-ла ареначлар чоруп турган. Фашизмни чыча шаарының илгиди хөгжөргө аныяктарының төлөптүг салышканын көргүскен чептерин хой-биле чугаалап турган. Аныяктар белек чыгарадынын суртаал ажилдап чоруду, организандышкан, боттарының хууза утту-хуузуңа база кирген. Ала-чуртаа фронттузунга ажаа-хоренги чыгып туралы-биле ареначларын дилден бугура ажилдап тускай алар санга 3 муң баш мал болгаш 181593

ажаа кирген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган. ВЛКСМ-ниң 25 чыл болган оюн ареначлар утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай. Ол байырлаады бугузуна Тываның аныяктарына утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай.

ВЛКСМ-ге хулаап алыр дугайында ВЛКСМ ТН-иң доктаалы Тываның оолдары, кыстары утту көдөрүлүшкүн-биле хулаап алган. 1944 чылдың декабрьда эгелен 1944 чылдың мартка чедир ареначлар бодураап 5200 ажыг кижиге комсомолдун хураалында чыгып келген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган.

ТАРЭ бүтү-делегеиниң революст аныяктарының шимчээшкенин оодурунга чогуру тургустун ээлеп ап турган. ТАРЭ-и I Улут хураалының дээштинге бугура 1926 чылдың апрель 1-де чүрени фронтта» деп дайынчы кыгытыр турган. Фронттуге уланган бугураагелерге ареначлар хой-хой-биле ажилдап кирген. Олар амыр-дыжын бодураап, хун улуун каш дакпыр ажыг күүседип турган.

Кожууннарга, сумаларга, арбаанарга фронттуге чорудар белек чыгара дайынчы баштайгы белектеринде эгелен. Ол патриот шимчээшкенин бири оудурунга база-ла ареначлар чоруп турган. Фашизмни чыча шаарының илгиди хөгжөргө аныяктарының төлөптүг салышканын көргүскен чептерин хой-биле чугаалап турган. Аныяктар белек чыгарадынын суртаал ажилдап чоруду, организандышкан, боттарының хууза утту-хуузуңа база кирген. Ала-чуртаа фронттузунга ажаа-хоренги чыгып туралы-биле ареначларын дилден бугура ажилдап тускай алар санга 3 муң баш мал болгаш 181593

ажаа кирген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган. ВЛКСМ-ниң 25 чыл болган оюн ареначлар утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай. Ол байырлаады бугузуна Тываның аныяктарына утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай.

ВЛКСМ-ге хулаап алыр дугайында ВЛКСМ ТН-иң доктаалы Тываның оолдары, кыстары утту көдөрүлүшкүн-биле хулаап алган. 1944 чылдың декабрьда эгелен 1944 чылдың мартка чедир ареначлар бодураап 5200 ажыг кижиге комсомолдун хураалында чыгып келген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган.

ТАРЭ бүтү-делегеиниң революст аныяктарының шимчээшкенин оодурунга чогуру тургустун ээлеп ап турган. ТАРЭ-и I Улут хураалының дээштинге бугура 1926 чылдың апрель 1-де чүрени фронтта» деп дайынчы кыгытыр турган. Фронттуге уланган бугураагелерге ареначлар хой-хой-биле ажилдап кирген. Олар амыр-дыжын бодураап, хун улуун каш дакпыр ажыг күүседип турган.

Кожууннарга, сумаларга, арбаанарга фронттуге чорудар белек чыгара дайынчы баштайгы белектеринде эгелен. Ол патриот шимчээшкенин бири оудурунга база-ла ареначлар чоруп турган. Фашизмни чыча шаарының илгиди хөгжөргө аныяктарының төлөптүг салышканын көргүскен чептерин хой-биле чугаалап турган. Аныяктар белек чыгарадынын суртаал ажилдап чоруду, организандышкан, боттарының хууза утту-хуузуңа база кирген. Ала-чуртаа фронттузунга ажаа-хоренги чыгып туралы-биле ареначларын дилден бугура ажилдап тускай алар санга 3 муң баш мал болгаш 181593

ажаа кирген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган. ВЛКСМ-ниң 25 чыл болган оюн ареначлар утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай. Ол байырлаады бугузуна Тываның аныяктарына утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай.

ТӨЛӨПТИГ УТКУУР, ХӨГЛҮГ БАЙЫРЛААР

де кирген ол бичигин доктаалы тускай казы болур. Ичанагаш Тываның Аныяктарының Революст Эвилелин комсомолчуларын амы тыва отрядының үндөсүн болган.

Тываның комсомол организациязында өрткөн 40 чылдарын дүргүзүндэ хой-хой-биле ажилдап турган. Оон кижигүнериниң саны барык-ла 220 катап өскөн. Аныяктар комсомолчуларын тургустун турар уеде, оон хураалына хөгжөргө ий-де кижигүнер турган. Ам Тывада 11670 хөгжөргө комсомолчулар бар. Комсомолдун хураалы чыл келген тудум-на улам көвүдөп бар чыдар. Оон чыжаа бо. Соолгу үш чылдарын дүргүзүндэ 16 муң оолдар, кыстар комсомолга кирген.

Республиканың комсомол организациязы сан талазы-биле өспүлүш, оон кижигүнериниң нити болгаш полит-билги канчалар-да аажок беден. 1930 чылда Тывага чыгыс-даа дээш өрткөн аренач чок турган база, амыг уеде комсомолчуларын 35 хуузу дээш болгаш ортумак эртеминг. 8000 ажыг комсомолчулар шаарларда болгаш ортумак дээш өөредилге черлеринде ажаа турган. Кижиге бугудези хун улуун 126 хуузан ажыг күүседип келген. Фермалар аразында шилчип чоруп кызыл тукут «Сут-Хөл» совхозун Ак-Лаш фермасы алган. Ферманың саанчылары оон айларын дүргүзүндэ бир илекке оонаштыр 1693 литр сүтү саган. Азы өрткөн чылда ол үзүнге деңизерге, бир илекке оонаштыр 840 литр немедес сүтү алган. Устүнде айтканымыс бригада, ферма дег муракчы аныяк коллективтериниң саны улам-на көвүдөп бар.

Республиканың комсомолчулары, аныяктары Тываның агаартымыс каар байлаан ажилдап кирип, каар улетпүрү тудуп тургустун таласы-биле маатырлыг ажил-ишти эгелен.

ВЛКСМ-ге хулаап алыр дугайында ВЛКСМ ТН-иң доктаалы Тываның оолдары, кыстары утту көдөрүлүшкүн-биле хулаап алган. 1944 чылдың декабрьда эгелен 1944 чылдың мартка чедир ареначлар бодураап 5200 ажыг кижиге комсомолдун хураалында чыгып келген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган.

ТАРЭ бүтү-делегеиниң революст аныяктарының шимчээшкенин оодурунга чогуру тургустун ээлеп ап турган. ТАРЭ-и I Улут хураалының дээштинге бугура 1926 чылдың апрель 1-де чүрени фронтта» деп дайынчы кыгытыр турган. Фронттуге уланган бугураагелерге ареначлар хой-хой-биле ажилдап кирген. Олар амыр-дыжын бодураап, хун улуун каш дакпыр ажыг күүседип турган.

Кожууннарга, сумаларга, арбаанарга фронттуге чорудар белек чыгара дайынчы баштайгы белектеринде эгелен. Ол патриот шимчээшкенин бири оудурунга база-ла ареначлар чоруп турган. Фашизмни чыча шаарының илгиди хөгжөргө аныяктарының төлөптүг салышканын көргүскен чептерин хой-биле чугаалап турган. Аныяктар белек чыгарадынын суртаал ажилдап чоруду, организандышкан, боттарының хууза утту-хуузуңа база кирген. Ала-чуртаа фронттузунга ажаа-хоренги чыгып туралы-биле ареначларын дилден бугура ажилдап тускай алар санга 3 муң баш мал болгаш 181593

ажаа кирген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган. ВЛКСМ-ниң 25 чыл болган оюн ареначлар утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай. Ол байырлаады бугузуна Тываның аныяктарына утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай.

ВЛКСМ-ге хулаап алыр дугайында ВЛКСМ ТН-иң доктаалы Тываның оолдары, кыстары утту көдөрүлүшкүн-биле хулаап алган. 1944 чылдың декабрьда эгелен 1944 чылдың мартка чедир ареначлар бодураап 5200 ажыг кижиге комсомолдун хураалында чыгып келген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган.

ТАРЭ бүтү-делегеиниң революст аныяктарының шимчээшкенин оодурунга чогуру тургустун ээлеп ап турган. ТАРЭ-и I Улут хураалының дээштинге бугура 1926 чылдың апрель 1-де чүрени фронтта» деп дайынчы кыгытыр турган. Фронттуге уланган бугураагелерге ареначлар хой-хой-биле ажилдап кирген. Олар амыр-дыжын бодураап, хун улуун каш дакпыр ажыг күүседип турган.

Кожууннарга, сумаларга, арбаанарга фронттуге чорудар белек чыгара дайынчы баштайгы белектеринде эгелен. Ол патриот шимчээшкенин бири оудурунга база-ла ареначлар чоруп турган. Фашизмни чыча шаарының илгиди хөгжөргө аныяктарының төлөптүг салышканын көргүскен чептерин хой-биле чугаалап турган. Аныяктар белек чыгарадынын суртаал ажилдап чоруду, организандышкан, боттарының хууза утту-хуузуңа база кирген. Ала-чуртаа фронттузунга ажаа-хоренги чыгып туралы-биле ареначларын дилден бугура ажилдап тускай алар санга 3 муң баш мал болгаш 181593

ажаа кирген. «Тыва улус—фронт» деп аныяккадырлыгы турарына ТАРЭ кижигүнери 578130 ажаа чыгган. ВЛКСМ-ниң 25 чыл болган оюн ареначлар утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай. Ол байырлаады бугузуна Тываның аныяктарына утту көдөрүлүшкүн-биле демдеглээр айтпай.

Коммунист кижизидилге дээш (ВЛКСМ-ниң хоорай конференциязы)

Коммунист меделерди, бедик мораль чачыл болдулары—аныяктарың Коммунист эвилелин чугула сооруламы. Аныяк оолдары болгаш кыстары революсттук демселдиң мадырлыг чачылдарына, ажилдап чорупкан, чаа-чаа, күш-ажылы үзүңнэ бугурун тургустун дээрлик конференция түзүңнэ. Хоорайның үлестүрү продукцияны ам 1966 чылдың үзүңнэ кириштир бугурун чыгару турар. Транспорт, тукут организандыгы утту чедикшилеринг болган. Маңаа комсомолдун салышканы демдеглетиң.

Октябрь байырлаады, комсомол хуңунга болгаш СЭП-ниң ам болур XXIII съездинде алдар болдурун социалист чарыкка комсомолчулар болгаш аныяктар идеялык кат туккан. Ол чарыктын дилгир эгелекчилери республика типографиязын комсомолчулары болган. Олар октябрьны бугураагы планга ой айнамын 25-те күүсөргө аян сөзүн адалды-биле ээлеңнэ роллортуң. Маңаа комсомолчулар күш-ажылы өөредилге, чурттаага, үлестүргө болуушкан, коллективниң хой-ишти амырдыгына идеялык кириштерге чачылкан. Коммунист күш-ажылы шалымчалары Нина Марченко, Люба Шаповалова, Рая Никонова, Люба Чадамба оларын болгаш өскелери-даа коллектив улул чоргаарал-биле адал турар.

Сьезд мурунун күш-ажылы ээлеңнэ эт комбинатыны, электр станциязын, № 3 АТА-ның комсомол ажил-агыт АТА-ының аныяк ажилчылары эки дегээң. № 2 АТА-да Владимир Солдатовтун, эт комбинатында Владимир Кузнецовтун бригадалары, электр станцияда А. Канниң комсомолчу аныяктар элчээ күш-ажылы өөд чедикшилеринг болуушкан. № 3 АТА-ның комсомолчулары болгаш аныяктары ушкун кварталда транспорт организацияларын аразында чарыктын тилекчи кылдыр ажилдап, ВЛКСМ хоорайны шилчип Кызил тутун алган. «Кызыл туудуң» Арсентий Погорелова баштаган комсомолчу-аныяктар бригадалары эки ажилын конференция демдеглээң.

Четкестер дугайында фактылар, ол чептериниң агаарлар араларын, оон конференцияны кижизидилге чалааган. Илеткелчи-даа, санаа бергенер-даа хоорайның комсомол ажилы улам кижилер дугайында сазын салышканын илеткел.

«Тыва туудуң» президиум, алыр баштаган комбинатыны, этти болаш туубуру заводунының, № 1 АТА-ның бугураагы чедикшилериниң куду болуп турарын, чүдө социалист хулааларын эвес, харын бугураагы оонааларын безин оларын күүсөргө турарын, ул коллективтерге комсомол организациялары баттар ажилдап келгенге илеткел шынгыш шүтүмчүлүг болгаш ВЛКСМ хоорай, оон бюроз бу-

дүргүлге черлеринде комсомол организацияларын чептес удурут турарын кирип чугаалап. Оон түн-инде 5302 комсомолчулардыг 95-ге организация бар. Олар өрткөн үш иштинде 1328 кижиге комсомолдун хураалына кирип алган. Кызылдың профессионал-техниктиг үндөсүнүн, № 3 школанын комсомол организациялары эки өздүлгө болган. Ичанагаш аныяктар боттарының кижизидилге салдарын чокка чедир, сан талазы-биле өспөй турар комсомол организациялары маңаа шүтүмчүлүктө. № 1, 2 АТА-ларын, «Коммунист» септел-тууду эгелелин комсомол эге организацияларын хураалы өспөй келген.

Аныяктарың коммунист кижизидилгениң чаа-чаа арга-хевилерге чечте ажилдап турарын кон-ференция чептес деп санаан. Оон түн-инде азы, кижилеринг салдарында болгаш, нитиге ажилгы күш-ажылы киришпес, аргаалар, кул-гандар чорукту фактылары аныяктар иштинде хой. Оларын аразында коммунисттерин, харысалагы ажилдап турарын бешин уруглары бар. Он чеза харлыг Леонид Болдурун өң үр үш иштинде каа-да ажилда-дың аралган, чүрүм үрүр чоруп турар. Өөреникчилер Валерий Толды, шев, Александр Сакоров олар худангаар, оорлар чорукту орууңа киргенер. Валерийн алазы эш Толдыш—прокурор дуулаачызы, Сахаров алазы Сакоров—репортёр-журналист болган. 17 харлыг Алаа Букбукин чараш эвес ажилдап чоруп ресторанда, хой-ишти черлеринге бо-ла көрүп болуп турган. Ол, түн-инде шилчел санаа-ынага кызыл комсомолдун политиктиг кызыл оолдарын, аныяктарың коммунист кижизидилге илеткел анализдеп чугаалап. Туубуру заводуны, № 12, № 3 АТА-ларын, СУ-48-тиң удуруткучлары аныяктарын өөредилгезинге таарымчалыг байдал тургузуң бербей турганын ол шүтүмчүлүг. Бо чылын хоорай-ның комсомол чырыдышында 2475 кижиге өөренип кирген. Ичанагаш СУ-48-те барык-ла 60 хире оолдар, кыстар өөредилгеде хаара туттунмаан. «Коммунист» септел-тууду эгелелин. № 1, 2 АТА-ларда, республика АТА-ының комсомол организациялары аныяктарын политиктиг өөредилгезин бо чылын организас чок эгелен. Марксизм-ленинизм теорияны оларын шилчээңнэ азын шак кычар чугулаап, корбес чорукту конференция буруу шал көргөн.

Политикжизилгелер болгаш културал-массалыг ажилдарын ян, зы-буру хевилерин ажилдарын ВЛКСМ хоорайны, комсомол эге организацияларын конференция негезин. Аныяк нелерин, үстүк класс-тар өөреникчилерин, бичин уруг-ларын клубтарын, аныяктар кафе-дини организастарын чугуламын, хостуг шактары дымшаналарга эки ажилдап, дымшаналар хуңунер со-лун эрттерер, аныяктарын тематик-тиг кижизидилге организастар, күш-ажылы болгаш спорту массалыг бугураагы хевилеринг чугуламын чугуламын делегатор саналап турган. «Кызыл туудуң», экспедиция чедикши, алы заводуны, республи-каны, № 1, 2 АТА-ларын, республика АТА-ының клубтары-ның эки байдалды турарын, олар-ны аныяктарын културтулг амын-нылаңа эки ажилдап келгенге илеткел болгаш санаа берген чөптү-биле шүтүмчүлүг. Хоо-чун кижилерин, коммунисттер ре-волюст болгаш күш-ажылы чан-чалдарына аныяктарың кижизидил-гелерин болгаш күш-ажылы мадырлыг, хоочун кижилери-биле

ужуражышканын кылар, аныяктарын совет патриотизминг болгаш интернационализминг өзүңнэ кижизидер хевилерин күштелдерин ВЛКСМ хоорайны конференция негезин.

Хоорайда 8 ортумак тускай өөредилге черлери, бир институт бар. 2500 студенттерин аразында 2100 комсомолчу бар. Ичанагаш студенттериниң комсомол организациялары эки кижизидилге салырын кон-ференция чугулап көргөн. Медицина, башкы учалыштарын комсомол организацияларын дээр ажилдап турарын демдеглээң. Кызылдың башкы институтунуң комсомол организациязы багы ажилдап келген. Бүдүн өрткөн чыл иштинде комсомолчу чымырдыгы чугулаага-ла, ол комсомол организациязы канчалар ажилдамын билдире бээр. Студенттериниң нити чурттаага бажына-рына аныяктар-биле ажил чоруда-рын күштелдерге чогуру дээринге толарга санал-онал солчуушкунары болган.

Нити билгит школаларының комсомол, пионер организацияларын ажилы кижизидилге дугайында чугаа конференцияга шыгымы

A black and white photograph showing a classroom scene. In the background, several students are seated at desks, focused on their work. In the foreground, a large, detailed still life arrangement of various fruits, including apples, pears, and bananas, is prominently displayed on a table.

ажилдакчыларыны куустекени беш чүс ажим чүгүлө
ажылдары даянзыл бүртүктө. Көзө ажим-агийн-ийн
хой-хой культуларынын чаа сорттары артемендер
тургускан, депшигелери агротехникти аргаарын бол-
гаш оларнын экономиктиги үндөсилердин ажилдан кыт-
ган.

Сөөлү беш чылаа академия артеменин 690 кан-
дидаттары болгаш 84 докторлары белеткэн. Ам ол эң
хоочун өөрдөлик чериде ин-ин тизы-буру националдар-
нын студенттери өөрчүтүлүп турар.

ЧУРКУТКА: чымис-ногаа факультетинин IV курузунун
студенттери кичээлдерде.

Фото Н. Кулешовтуу.
СЭТА-нын фотохрониказы.

Тыва АССР-де страхование ажы-жының көрүлдезинин чоруп турарынын дугайын паралагга чырылып турган болай. Ол көрүлдеңиң колхозга мындай: күрүенин бош ажылы чоңунун хуу страхованиенин улам ийай жакырдыгыч айон, хоорай, кедэ Советтеринин үүсүкмарынын, профсоюзлорго организациларынын ийенгейи белиер, чурттакчы чоңдан, колхозтарын шалдыңын страхованиенин төдөвирин дуагалар чок чыырын, калыктарынын, колхозтарын үрелген х-терекесинин страхованиенин төдөвире, күрүне страхованиенин органнынын сагыш-човангыр болуун чедип алыр. Күрүенин, жиу-туранын страхованиенин ажы-жынынын дугайында тайлыбыр ажылы чоругарына жөй-ниятиң иржижгеси улагаткан. Бүдүрүлгөсү, колхоз, совхозтарга, албан-организация чөдөрдөсү күрүне страхованиенин дуаалар чөвүлдеринин саны 25-тен 82-ге чедип өскөн. Ол чөвүлдеринин ажылында 174 актив киришп турар. Район-тарда көрүлдө комиссарларын тур-устан.

Эрин, Тес-Хем, Бай-Тайга райку-комнар көрдө чорудар дугайында шипитирин худөп алгаш, көрдө комиссарларын тургускан турган. Ычылда-даа күрүенин страхованин инспекциянын наталынкитери эштер Ларгын, Бөөдөл оларын база ол районнарын саң кидистеринин бурууз-биле чоң ортузуга органи-застыг жемегер чөртүтүмаш. Мас-салыг тайлыбыр ажылы чоругарын-ге жөй-нияти хара туттүмаш. Оол түнүлдеги жөй-туранын страхованин каным-даа сайырал албаан, план буугар кирер страхованин төдөвир, дайыбырлар күсүстимжэи. Жөй түнүг дуагалалар болган.

Күрүенин албан болгаш жөй-тура база ажылы чонярынын хуу страхо-ваниенин калбартыры чоңуну мате-риалдыг байлыын улам белиер та-лазы-биле чакытын болгаш парти-янын чорупу турар кол жемегеринин база бирозы боолу. Оол чыжын аразымын көрүп болу. Чөд чыл-дың 6 чылынын дургузунда респу-бликаның колхозтарынын үрелген х-терекеси дөш колхозтарга 2990 муң рубль, а калхозчуларга, ал-бан-хаакчыларга болган хамаатылар-кыжиге 32 муң 900 рубльди төдө-берген. Колхозтар страхованин тү-нүлүгине 250 муң 800 рубль алган. Хат, чакса, долуга, чаксы, күсү-донаттарга алыскан хара дөш хо-лоотар чылдың төнүзүндө ымаа тү-нүгүг страхованин акшын айы-Тыва АССР-нин Министрлер Чөвү-лөсү, общорогчөвүлел страховани-ажылынын көрүлдезинин түнүлө-үндүргөн. Жөй-туранын страховани-анын ажык-дуазынын дугайында суртал ажылы чоруткан 24 кижини Хүндүлел бажынын чөдө-биле шал-бан болгаш 20 акша шаңналдыг тыгырер деп шипитирдөө. Оларын аразында Чалзанда хлөб запод-лун хууг бузгалтери В. Зверев Чөөн-Хемчик районунун СЭИ.

XXII съездин атыг колхозуун страхованин агентири 3. Базым-оо Барыин-Хемчик районун Эргн-Ба-лык кедэ Советине күрүне стра-ваниенин дуаалар чөвүлдеин да-газы С. Очур болгаш өскөдө-даа ба-Күрүне страхованиенин дугайында маса чоңуну ортузунга тамыды-га ажылын эки чорутканы дөш 16 болгаш 50 рубльдин ийи шаңнал-тургускан.

эжиге 32 муң 900 рубльди төлөп берген. Колхозтар страхование төлөмдөрүнө 250 муң 800 рубль алган. Хат, чакыра, долуга, чакыра, куксуку доңаттарга алыскан тасма дээш колхозтор чылым төтүңүздө дыка эки түнтүг страхование ачкызын алдыр.

Тыва АССР-ин Министрлер Чөвүлө, облофрөвөүлөдл страхование ачкызынын көрүлүмдөин түнөмдөин үндүргөн. Эки-туранин страхование-ини ачкы-дузанынын дугайдыга суртаал ачкыын чорутууа 24 кижиге үнүдүлөл бижиктер-биле ша-наар болгаш 20 ачка шаңнааларын тылсыр деп шикитирлөөн. Оларын аарында Чаданала хабз аюулу-ун уугу бузгаларын В. Зерер, төөн-Хемчик районун (ЭЭН) XXII сөөдөин аттыг колхоздуга страхование агентини З. Базым-оол, Барым-Хемчик районун Эриг-Бардык көлө Сөөдөин көрүнө страхованиеини дуулаал чөвүлөдлнн бар-гын С. Очур болгаш өсөөдөр-лаа бар. Күрүнө страхованиеини дугайды-га масса чөвүнн ортузунга танымал-га ачкыын аки чортукаын дээш 100 болгаш 500 рубльдин ийи шаңнаалын тургускан.

Күрүнө страхованиеини инспек-циялар страхование ачкыларын көрүлүмдөин үзөмдө чөпип алган дүрүжугалары ажыгал, чон орту-зунга таймылырын кабартып тур-гал, страхованиеини бугу хөйирдир-лөөн.

КОНАКРИ. (СЭ) публиканын Дашинистерсөөдү тур-дур, «Генерал

Су-влере

КОТОНУ. (СЭ) дүжүрүнине бо-наттарын фео-калал тургузгын ийи Чал Респ-аймык чок чорут-төтөт деп, Ч. Француз Томбала-туулаал тургаш наймсыдалынга оон шиктине уш-нал хураалын болгаш Форт-Лам-оралачкын тур-гатымгак.

Сулүзчөлөр беринтин бугу парламентини ко-бодалгы турган дегенн.

ШЫҒА

